

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

Karar Sayısı : 2010/401

6 Haziran 2008 tarihinde Ankara'da imzalanan ve 16/3/2010 tarihli ve 5960 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Türkiye Cumhuriyeti ile Umman Sultanlığı Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması"nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 14/4/2010 tarihli ve 169290 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 30/4/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

C. ÇİÇEK
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. ARINÇ
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. BABACAN
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. AYDIN
Devlet Bakanı

H. YAZICI
Devlet Bakanı

F. N. ÖZAK
Devlet Bakanı

M. Z. ÇAĞLAYAN
Devlet Bakanı

F. ÇELİK
Devlet Bakanı

E. BAĞIŞ
Devlet Bakanı

S. A. KAVAF
Devlet Bakanı

C. YILMAZ
Devlet Bakanı

S. ERGİN
Adalet Bakanı

M. V. GÖNÜL
Milli Savunma Bakanı

B. ATALAY
İçişleri Bakanı

A. DAVUTOĞLU
Dışişleri Bakanı

M. ŞİMŞEK
Maliye Bakanı

N. ÇUBUKÇU
Milli Eğitim Bakanı

M. DEMİR
Bayındırlık ve İskân Bakanı

R. AKDAĞ
Sağlık Bakanı

B. YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

M. M. EKER
Tarım ve Köyşleri Bakanı

Ö. DİNÇER
Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

N. ERGÜN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

T. YILDIZ
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. GÜNAY
Kültür ve Turizm Bakanı

V. EROĞLU
Çevre ve Orman Bakanı

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE UMMAN SULTANLIĞI ARASINDA
HUKUKİ, TİCARİ VE CEZAI KONULARDA ADLİ YARDIMLAŞMA
ANLAŞMASI TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE
UMMAN SULTANLIĞI**

İki ülke arasındaki dostluk bağlarını pekiştirmek ve hukuki, ticari, cezai, suçluların iadesi ve hükümlü kişilerin nakilleri konularında karşılıklı adli yardımlaşmayı egemenlik, milli bağımsızlık, haklarda eşitlik ve içişlerine karışmama ilkelerine dayanarak düzenlemek arzusuyla,

Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda bir Adli Yardımlaşma Anlaşması akdedilmesine karar vermişler ve bu amaçla aşağıdaki hususlar üzerinde mutabık kalmışlardır:

KISIM I**BÖLÜM 1****GENEL HÜKÜMLER****Madde 1**

1) Akit Taraflardan birinin vatandaşları, diğerinin ülkesinde şahıslarının, mallarının ve menfaatlerinin adli ve kanuni korunması hususlarında bu Devlet vatandaşları ile aynı haklara sahiptirler.

2) Akit Taraflardan birinin vatandaşları, diğer Akit Tarafın ülkesinde, hak ve menfaatlerinin takibi ve korunmasında hukuki, ticari ve cezai konularda yetkili mahkemelere ve diğer yetkili makamlara bu Akit Tarafın vatandaşlarının tabi olduğu aynı şart ve formalitelerle serbestçe müracaat hakkına sahip olacaklardır.

3) Akit Taraflardan birinde merkezi olan ve bu Tarafın mevzuatına uygun biçimde kurulmuş tüzel kişiler işbu Anlaşmanın hükümlerinden uygulanabildiği ölçüde yararlanabilirler.

Madde 2

İş bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Akit Tarafların makamları, kendi aralarında diplomatik kanaldan

haberleşeceklerdir.

Madde 3

Akit Tarafların Adalet Bakanlıkları, talep üzerine, Akit Tarafların ülkelerinde halen veya evvelce yürürlükteki hukuk ve işbu Anlaşmaya konu teşkil eden hukuki sorunlara ilişkin adli uygulamalar konularından birbirlerine karşılıklı olarak bilgi vereceklerdir.

KISIM II BÖLÜM 1

HUKUKİ VE TİCARİ KONULARDA ADLİ YARDIMLAŞMA

Madde 4

1) Akit Tarafların yetkili makamları karşılıklı olarak hukuki ve ticari konularda adli yardımlaşma sağlamayı taahhüt ederler.

2) Yukarıda bahsedilen adli yardımlaşma, özellikle, işbu Anlaşmada belirtilen usule mütedair kararların icrasını, adli ve gayriadli belgelerin tebliği, istinabe talebi, malvarlığı incelemesi, tarafların, şahitlerin ve uzmanların dinlenmesi gibi konuları kapsar.

Madde 5

1) Adli yardımlaşma talebi aşağıdaki hususları içerir:

a-Talepte bulunan ve talep edilen makamların adı;

b-Adli yardım talep edilen olayın konusu;

c-Tarafların isim ve soyadları, daimi veya geçici ikametgahları, uyrukları ve meslekleri;

d-Tarafların vekillerinin ismi, soyadı ve adresleri;

e-Talebin konusu ve icrası için gerekli bilgileri.

2) Adli yardımlaşma talepleri ve buna ekli belgeler, imzalanmış olmalı ve resmi mührü taşımalıdır.

Madde 6

1) Talep edilen makam, adli yardım talebinin yerine getirilmesi sırasında, kendi Devletinde yürürlükte olan kanun hükümlerini uygular. Bununla birlikte, talepte bulunan makamın isteği üzerine, talepte bulunulan makam talepte bulunulan Akit Tarafın kanunlarına aykırı olmamak şartıyla diğer Akit Tarafın usul hükümleri uygulayabilir.

2) Talep edilen makam adli yardım talebinin yerine getirilmesinde yetkili değilse, söz konusu talebi yetkili makama iletir ve bundan talepte bulunan makamı haberdar eder.

3) Talepte bulunulan makam adli yardım talebinin yerine getirilmesinden sonra dosyayı talepte bulunan makama iletir veya talebin yerine getirilememesi durumunda yerine getirilemeyişinin sebeplerini bildirir.

Madde 7

1) Talep edilen Tarafın dilinde kaleme alınmış veya bu Tarafın diline uygunluğu tasdik edilmiş bir tercümeyi havi olmaları halinde tebligatlar, talep edilen makam tarafından kendi Devletinde bu konuyu düzenleyen hükümlere uygun olarak yerine getirilir. Aksi halde, talep edilen makam, ancak muhatap almayı kabul ettiği takdirde tebligatı muhatabına yapabilir.

2) Tebligat talebi, muhatabın tam adresini ve tebliğ edilecek evrakı göstermelidir.

3) Tebligat talebinde belirtilen adrese evrak tebliğ edilemediği takdirde, talep edilen makam muhatabın tam adresini tespit etmeye yararlı tedbirleri alacaktır. Bu adresin tespit edilmesinin imkânsızlığı halinde, talep edilen makam talep eden makama bilgi verir ve tebliğ edeceği evrakı bu makama iade eder.

Madde 8

Tebligat alındısı talep edilen Tarafın yürürlükteki yasalarına göre tanzim edilir. Tebligat alındısı tebliğ tarihini ve yerini ihtiva edecektir.

Madde 9

Talep edilen Akit Taraf kendi topraklarında adli yardımlaşma sebebiyle yapılan bütün masrafları üstlenecek ve bu masrafların ödenmesini talep etmeyecektir.

Madde 10

Bir adli yardım talebinin yerine getirilmesi, talep edilen Akit Tarafın egemenliğine, güvenliğine veya kamu düzenine zarar vermesi halinde, diğer Akit Tarafa red gerekçesi bildirilmek koşuluyla, reddedilebilir.

Madde 11

1) Bu Anlaşmanın 7. maddesinin 1. fıkrasında ve 13. maddesinde belirtilen hususlar hariç, adli yardım talepleri ve buna ekli belgeler talep edilen Taraf dilinde veya Fransızca veya İngilizce olarak yapılmış onaylı birer tercümesini de ihtiva etmelidir.

2) Tercümenin tasdiki, talepte bulunan makam, yeminli bir tercüman, bir noter veya Akit Tarafların diplomatik veya konsolosluk memurları tarafından yapılabilir.

3) Adli yardım taleplerinin icrası talep edilen Tarafın dilinde yapılır.

Madde 12

1) Hangi uyrukta olursa olsun, bir davet üzerine kendi arzusuyla diğer Akit Tarafın adli makamı önüne çıkan tanık veya bilirkişi, bu Akit Tarafın ülkesinde, talep eden Akit Taraf ülkesine girişinden önce işlenen bir suç

dolayısıyla kovuşturulamayacağı veya tutuklanamayacağı gibi daha önce ittihaz olunan bir karar sebebiyle de cezalandırılmaz.

Tanık veya bilirkişi, daveti yapan makamca hazır bulunmasının artık gerekli olmadığı hususu kendisine bildirildiği tarihten itibaren 15 gün içinde talep eden Akit Taraf ülkesini terk etmediği takdirde işbu dokunulmazlığı kaybeder. Tanık veya bilirkişinin kendi kusuru olmaksızın talep eden Akit Taraf ülkesini terk etmediği süre, bu süre kapsamı dışındadır.

Bu kişiler tanıklıkları veya bilirkişilikleri dolayısıyla da kovuşturulamaz yahut tutuklanamazlar.

2) Talep eden makam tanık veya bilirkişi sıfatıyla davet edilen kişiyi, talep eden Akit Taraf mevzuatında öngörülen şartlar dairesinde yol ve ikamet giderlerinin ödeneceği ve bilirkişi için tazminat tediye olunacağı hususundan haberdar edecektir. Bu kişinin talebi üzerine, yol ve ikamet giderlerinin karşılanması için sözü edilen makamca bir avans ödenecektir.

BÖLÜM 2 BELGELER

Madde 13

Akit Taraflardan birinin mahkemeleri veya diğer yetkili makamlarının talebi üzerine, diğer Taraf, talebi yapan Tarafın vatandaşlarının ahvali şahsiyelerine mütedair suretleri, şahsi işlerine ve menfaatlerine ilişkin diğer belgeleri tercümesiz ve ücretsiz gönderecektir.

Madde 14

1) Akit Tarafların birinin ülkesinde yetkili makamlar tarafından tanzim edilmiş, verilmiş veya onaylanmış ve resmi mühür taşıyan belgeler ile bunların onaylı örneği veya suretlerinin diğer Akit ülkenin topraklarında tasdiğe ihtiyacı yoktur.

2) Akit Taraflardan birinin ülkesinde düzenlenen resmi senetler, diğerinin topraklarında düzenlenen resmi senetlerle aynı ispat kuvvetine sahiptir.

BÖLÜM 3 TEMİNAT AKÇESİNDEN (Judicatum Solvi) VE ADLİ MASRAFLARDAN MUAFİYET

Madde 15

Akit Taraflardan birinin vatandaşları, salt yabancı olmalarından veya bu Tarafın ülkesinde ikametgâhları veya meskeni olmamalarından ötürü teminat akçesi (Judicatum Solvi) vermekle yükümlü tutulamazlar.

Madde 16

1) Akit Taraflardan birinin vatandaşları, diğer Tarafın mahkemeleri önünde bu Akit Tarafın vatandaşları gibi aynı şartlar ve vüsatte adli harç ve masraftan muaf olmaktan ve ücretsiz adli müzaharetten faydalanırlar.

2) Bu adli yardım ve adli müzaharet, icra işlemleri dahil, davanın tüm işlemlerine uygulanır.

3) Akit Taraflardan birinin yasal hükümleri uyarınca harç ve masraflardan muaf olmaktan yararlanan vatandaşlar, diğer Tarafın ülkesinde aynı davanın usule ilişkin işlemleri dolayısıyla da bu muafiyetten yararlanırlar.

Madde 17

1) 16. madde hükmünden faydalanmak için gerekli olan şahsi, ailevi ve malvarlığı durumuna mütedair belge, ülkesinde talep edenin ikametgâhının veya meskeninin bulunduğu Akit Tarafın yetkili makamları tarafından verilmelidir.

2) Şayet talep edenin Akit Tarafların birinde veya diğerinde ikametgâhı veya meskeni bulunmuyor ise, diplomatik misyon veya konsolosluk söz konusu belgeyi kendisine verebilir.

3) Adli harç ve masraflardan muafiyet talebini karara bağlayacak adli makam, işbu Anlaşmanın 2. maddesinde öngörülen yöntemi izleyerek, bu belgeyi vermiş olan makamdan tamamlayıcı bilgiler talep edebilir.

Madde 18

Akit Taraflardan birinin mahkemesi, diğer Akit Tarafın ülkesinde ikametgâhı veya meskeni bulunan bir şahsın belirli bir usul işlemini tamamlaması için bir müddet tespit ederse, bu süre, evrakın muhatabına tebliğ tarihinden itibaren işlemeye başlar.

BÖLÜM 4 HUKUKİ VE TİCARİ KONULARDAKİ KARARLARIN TANINMASI VE TENFİZİ

Madde 19

1) Akit Taraflardan her biri, diğer Akit Tarafın ülkesinde verilmiş aşağıdaki kararları, işbu Anlaşmada öngörülen şartlar altında tanıyacak ve tenfiz edecektir:

- a- Malvarlığına ilişkin olarak hukuki ve ticari konularda verilmiş adli kararlar;
- b- Zararın tazmini konusuna ilişkin olarak cezai konularda verilmiş adli kararlar;
- c- Hukuki ve ticari konularda hakem mahkemeleri tarafından verilmiş kararlar.

2) İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra verilmiş olan hukuki ve ticari konulardaki nihai mahiyette adli kararlar ile hakem mahkemeleri kararları, karar olarak kabul edilir. 1. paragrafın (a) bendi ile ilgili olarak kararlar

ancak, bunlara ilişkin hukuki ilişkilerin işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra doğmuş olması halinde nazara alınacaktır.

Madde 20

19. maddede belirtilen kararlar, aşağıdaki şartları haiz olmaları halinde, diğer Akit Tarafın ülkesinde tanınır ve tenfiz edilir:

- a- Karar, kararın alındığı Akit Tarafın ülkesindeki kanunlara göre kesinleşmiş ve icra edilebilir olmalıdır.
- b- Karar ülkesinde verilmiş olan Akit Taraftaki makam, icrasının ülkesinde talep edildiği Akit Tarafın kanunlarına göre yetkili olmalıdır.
- c- Ülkesinde kararın verilmiş olduğu Akit Tarafın Kanunlarına göre, davayı kaybeden taraf usulüne uygun surette mahkemeye davet edilmiş olmalıdır.
- d- Taraflar, müdafaa hakkından mahrum edilmemiş bulunmalı ve mahkemeye usulüne uygun surette davet edilmiş olmalı ve mahkemede bir davayı takip veya müdafaa etmeye imkânsızlıkları halinde temsil edilebilmelidirler.
- e- Kararın tenfiz edileceği Akit Taraf ülkesinde, aynı usulü muhakeme çerçevesinde ve aynı Taraflar arasında, daha önceden alınıp kesinleşmiş bir adli veya hakem kararı bulunmamalıdır.
- f- Aynı taraflara, aynı sebebe ve aynı konuya ilişkin olarak bu Akit Tarafın kaza organında daha önce açılmış bir dava bulunmamalıdır.
- g- Kararın ülkesinde tanınacağı veya tenfiz edileceği Akit Tarafın kanunlarına göre, bu Tarafın kanunlarının uygulanmasının gerekeceği durumlarda karar ancak,
 - i) Şayet bu kararlar gerçek bir şekilde tatbik edilmişse veya,
 - ii) Diğer Akit Tarafın tatbik edilecek kanunları bu kanunlardan esas itibarıyla farklı değilse, tanınır ve tenfiz edilir.
- h- Karar, ülkesinde tanınması ve tenfiz edilmesi gereken Akit Tarafın hukuki düzeni ile kamu düzeninin temel prensiplerine aykırı olmamalıdır.

Madde 21

Hakem mahkemesi kararları, (f) fıkrası hariç 20. maddede belirtilen şartlar dışında, ancak aşağıdaki koşulları ihtiva ediyor ise tenfiz edilir:

- a- Kararın tenfiz edileceği Akit Tarafın Kanununa göre, benzeri bir olay tahkim yolu ile halledilebilmekte ise;
- b- Hakem kararı, ilgili tarafların bir tahkim anlaşması veya bir tahkim şartıyla öngörülen bir ihtilafa ilişkin olarak verilmiş ise;
- c- Hakem Mahkemesinin teşekkül tarzı, tarafların anlaşmasına veya ilgili tarafların tahkim şartına yahut hakem kararının verildiği Devletin Kanununa uygun bulunmakta ise;
- d- Taraflar, hakem tayininden veya hakeme başvurulmasından gereği gibi haberdar edilmiş ise;
- e- Hakem kararı, verildiği Devlette kesinleşmiş ise.

Madde 22

- 1) Tanıma veya icra yetkisi talebi, bu Anlaşmanın 2. maddesinin hükümlerine uygun olarak kararın ülkesinde tenfizinin gerektiği Akit Tarafın yetkili adli makamına doğrudan yapılabilir.
- 2) Talebe aşağıdaki bilgiler eklenmelidir:
 - a- Kararın aslına uygunluğu tasdik edilmiş kopyası ile kararın kesinleşmiş olup icra kuvvetini haiz olduğunu tevsik eden bir belge;
 - b- Aleyhinde karar alınan tarafın usulüne uygun surette mahkemeye davet edildiğini ve imkânsızlık halinde mahkeme önünde muteber şekilde temsil olduğunu tevsik eden bir belge;
 - c- Yukarıda (a) ve (b) fıkralarında belirtilen belgelerin kararın ülkesinde icra edileceği Akit Tarafın diline veya Fransızca veya İngilizce'ye yapılmış tasdikli tercümesi.

Madde 23

- 1) Diğer Akit Tarafça verilen tenfiz kararı ve kararın yerine getirilmesine mütedair usule, kararın tenfiz edileceği ülkedeki Akit Tarafın kanunu uygulanacaktır.
- 2) Bu uygulamada, adli makam kararın esasını incelemeksizin, sadece işbu Anlaşmada belirtilen şartların yerine getirilip getirilmediğini kontrol edecektir.

Madde 24

Bu Anlaşmanın kararların tenfizi hakkındaki hükümleri, Akit Tarafların, adli bir icradan dolayı elde edilen paranın havalesine veya eşyaların ülke dışına çıkarılmasına ilişkin iç mevzuat hükümlerini haleldar etmeyecektir.

KISIM III

BÖLÜM 1

CEZA ALANINDA ADLİ YARDIMLAŞMA

Madde 25

- 1) Akit Taraflar, ceza alanında birbirlerine karşılıklı olarak adli yardımda bulunmayı taahhüt ederler.
- 2) Ceza alanında adli yardımlaşma özellikle belgelerin tevdi, arama, delil teşkil eden belge ve eşyalara el konulması ve teslimi, bilirkişi incelemesi, sanıkların ve tanıkların sorgulanması, bilirkişilerin dinlenmesi ve keşif

yapılması gibi usul işlerinin yerine getirilmesini kapsar.

Madde 26

1) Ceza alanında adli yardım talebi aşağıdaki hususları ihtiva edecektir:

- a- Talepte bulunan ve talepte bulunulan makamların ismi,
- b- Soruşturmanın veya davanın konusu,
- c- Sanıkların veya hükümlülerin soyadı ve adı, oturdukları veya ikamet ettikleri mahal, uyrukluğu ve mesleği ve mümkün olduğu ölçüde, doğum yeri ve tarihi ile ebeveyninin isimleri,
- d- Temsilcilerinin soyadları, adları ve adresleri,
- e- Adli yardım talebinin konusu ve yerine getirilmesi için gerekli bilgilerle suç teşkil eden fiilin tavsifi ve niteliği.

2) Talepler ve bunlara ekli belgeler, düzenleyen makamın imzasını ve resmi mührünü ihtiva edecektir.

Madde 27

1) Bir adli yardım talebinin yerine getirilmesi için istenilen makam kendi Devletinde yürürlükte bulunan kanuni hükümleri uygulayacaktır. Bununla birlikte, istenilen makam isteyen makamın talebi üzerine, istenilen Tarafın kanunlarına aykırı olmadığı ölçüde diğer Akit Tarafın usul hükümlerini uygulayabilir.

2) İstenilen makam adli yardım talebinin yerine getirilmesi konusunda yetkili bulunmadığı takdirde, adli yardım talebini istenilen Tarafın yetkili makamına iletilecek ve keyfiyetten isteyen makamı haberdar edecektir.

3) İsteyen makamın talebi üzerine, istenilen makam adli yardım talebinin yerine getirileceği tarih ve yeri isteyen makama duyuracaktır. İstenilen makam, isteyen makam temsilcilerinin adli yardım talebinin yerine getirilmesine iştirakine izin verebilir.

4) İstenilen makam, adli yardım talebinin yerine getirilmesinden sonra dosyayı isteyen makama iade edecek veya talebin yerine getirilmesine ilişkin engeller konusunda bilgi verecektir.

Madde 28

1) Akit Taraflardan birisinin mahkemesi veya yetkili makamı tarafından görülen bir dava sırasında, diğer Akit Tarafın ülkesinde bulunan bir tanık veya bilirkişinin hazır bulunması özellikle gerekli addediliyorsa, bu tarafın mahkemesi veya diğer bir yetkili makamının davetnamesinin tebliği için, diğer Akit Tarafın yetkili makamına başvurulabilir.

2) 1. paragraf da öngörülen durumda davetname, davete icabet edilmemesi halinde para cezasını veya diğer müeyyideleri ihtiva etmeyecektir.

3) Tanıkların ve bilirkişilerin yol ve ikamet giderleri ile kendilerine ödenecek tazminat isteyen Tarafa aittir.

4) Hangi uyrukta olursa olsun, bir davet üzerine kendi arzusuyla diğer Akit Tarafın yetkili makamı önüne çıkacak olan tanık veya bilirkişi, bu Devletin ülkesinde, ülkeye girişinden önceki fiiller dolayısıyla ne kovuşturulabilir, ne tutuklanabilir, ne de cezalandırılabilir. Belirtilen kişiler ayrıca tanıklıkları veya bilirkişilikleri ceza davası konusunu teşkil eden usule ilişkin hususlara bağlantılı fiilleri sebebiyle kovuşturulamaz, tutuklanamaz veya cezalandırılmazlar.

5) Tanık veya bilirkişi, ifadesinin alındığı makamca hazır bulunmasının gerekli olmadığı hususu kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde isteyen Taraf ülkesini terk etmediği takdirde 4. paragraf da öngörülen dokunulmazlıktan faydalanamaz. Tanık veya bilirkişinin, kendi elinde olmayan sebeplerle isteyen Taraf ülkesini terk edemediği süre, bu süre kapsamı dışındadır.

Madde 29

1) Tebliği istenilen belgeler, istenilen Taraf dilinde yapılmış veya resmen tasdik edilmiş tercümelemlerle birlikte gönderildiği takdirde, istenilen makamca tebligat kendi Devletinin bu konuyu düzenleyen kanuni hükümlerine uygun şekilde yapılacaktır. Aksi takdirde istenilen makam bu belgeyi muhatabına ancak muvafakat etmesi halinde tebliğ edecektir.

2) Tebligat talebinde muhatabın doğru adresi ve tebliğ olunacak belge belirtilecektir.

3) Belgeler, tebligat talebinde belirtilen adreste tebliğ olunamadığı takdirde istenilen makam, muhatabın doğru adresinin tespiti için gerekli tedbirleri alacaktır. Bu adresin tespiti mümkün olmadığı takdirde istenilen makam, isteyen makamı haberdar edecek ve tebliğ etmesi istenilen belgeleri iade edecektir.

Madde 30

Tebellüğ belgesi, istenilen Taraf ülkesinde yürürlükte bulunan hükümlere göre düzenlenecektir. Tebellüğ belgesi tebliğ tarihi ve yerini ihtiva edecektir.

Madde 31

28. maddenin 3. paragrafı hükümleri saklı kalmak kaydıyla, istenilen Akit Taraf adli yardım dolayısıyla kendi ülkesinde meydana gelen masrafları deruhte edecek ve bunların ödenmesini talep etmeyecektir.

Madde 32

1) Adli yardımlaşma aşağıdaki hallerde reddedilebilir:

a- İstenilen Taraf, talebin yerine getirilmesini memleketinin egemenlik, güvenlik veya kamu düzeni haledar edecek nitelikte görüyorsa;

b- İstenilen Tarafın iç mevzuatına göre talep kabule şayan bulunmamakta ise;

2) Adli Yardımlaşma talebi yukarıdaki paragraflarda öngörülen hallerde reddedildiği takdirde gerekçesi belirtilir.

Madde 33

1) İşbu Anlaşmanın 29. maddesinin 1. paragrafında öngörülen hususlar hariç, yardım talepleri ve ekindeki belgeler istenilen taraf lisanında, Fransızca veya İngilizce onaylı tercümelerini ihtiva edecektir.

2) Tercümenin tasdiki, isteyen makam, yeminli bir mütercim, bir noter ya da Akit Tarafların birisinin diplomatik temsilcisi veya konsolosluk görevlisi tarafından yapılabilecektir.

3) Taleplerin yerine getirilmesine ilişkin belgeler istenilen taraf lisanında düzenlenecektir.

BÖLÜM 2

SUÇLULARIN İADESİ

Madde 34

1) İşbu Anlaşma hükümleri çerçevesinde, Akit Taraflar ülkelerinde bulunan kişileri, bir ceza kovuşturması yapılması veya bir kararın infazı amacıyla, talep üzerine karşılıklı teslim etmeyi taahhüt ederler.

2) Bir ceza kovuşturması için iade ancak, her iki Akit Tarafın kanunlarına göre on iki aydan fazla hürriyeti bağlayıcı bir cezayı veya daha ağır bir cezayı mucip suçlar için yapılacaktır.

3) Bir kararın infazı için iade ancak, her iki Akit Tarafın kanunlarına göre hürriyeti bağlayıcı cezayı mucip olan suçlar için ve söz konusu kişi altı aydan fazla hürriyeti bağlayıcı bir cezaya veya daha ağır bir cezaya mahkum edilmiş bulunduğu takdirde yapılacaktır.

4) İade talebi, her iki Akit Taraf kanunlarıncı her biri hürriyeti bağlayıcı cezayı mucip müteaddit suçlara taalluk etmekle beraber, bunlardan bazıları 2. ve 3. paragraflarda öngörülen şartlara uymadığı takdirde, istenilen Taraf bu suçlar için de iadeye karar verebilir.

Madde 35

1) Aşağıdaki durumlarda iade yapılmayacaktır:

a- İadesi talep olunan kişi istenilen Taraf vatandaşı ise;

b- İstenilen Taraf iç mevzuatına göre iade kabule şayan bulunmamakta veya karar zamanaşımı ya da kanunda öngörülen başka bir sebeple yerine getirilmeyecek ise;

c- İadesi talep olunan şahıs, istenilen Taraf ülkesinde, aynı suç dolayısıyla kesinleşmiş bir mahkeme kararı veya men'i muhakeme kararına konu teşkil etmekte ise;

d- Suç istenilen Taraf ülkesinde işlenmiş ise.

2) İstenilen Taraf, iadesi talep olunan şahsı vatandaşı olması nedeniyle iade etmediği takdirde, isteyen Tarafın talebi üzerine ceza kovuşturmasına tevessül edecektir. Suçla ilgili dosyalar, bilgiler ve diğer deliller isteyen Tarafça gönderilecektir. İsteyen Taraf bu kovuşturmaların sonucundan haberdar edilecektir.

Madde 36

1) Kovuşturma amacıyla vaki iade talebine geçici tutuklama kararının aslına uygun bulunduğu tasdik edilmiş bir sureti, suç teşkil eden fiillere ait izahname ve suçun tavsifine göre uygulanacak kanun hükmünün metni eklenecektir. Suçtan bir maddi zarar husule geldiği takdirde, bunun miktarı mümkün olan ölçüde açıklanacaktır.

2) Bir kararın infazı amacıyla vaki iade talebine, kesinleşmiş mahkeme kararının aslına uygun bulunduğu tasdik edilmiş bir sureti ile suçun tavsifine göre uygulanan kanun hükmünün tam metni eklenecektir. Hükümlü cezanın bir kısmını çekmiş ise bu husus belirtilecektir.

3) İade talebi iadesi istenilen kişinin vatandaşlık durumunu ve mümkün olduğu ölçüde, eşkalini, kimliğine ilişkin bilgileri, ikametgâhı, kişisel durumunu, fotoğrafını ve parmak izlerini ihtiva edecektir.

4) İade isteğinde bulunan Akit Taraf talebine iadesi istenilen kişinin işlediği suçla ilişkin delillere ait belgeleri eklemek zorunda değildir.

Madde 37

İade talebi gerekli tüm bilgileri ihtiva etmediği takdirde, istenilen Taraf bunun tamamlanmasını isteyebilir. İstenilen Taraf bu amaçla, geçerli nedenlerle uzatılması mümkün olmak kaydıyla iki ayı geçmemek üzere bir süre tayin edebilir.

Madde 38

İade talebinin alınmasını müteakip istenilen Taraf, talebe konu teşkil eden kişinin tutuklanmasına ilişkin iç hukuku uyarınca gerekli tedbirleri gecikmeksizin alacaktır. İşbu Anlaşma hükümlerine göre iade zorunluluğu olmayan hususlarda bu hüküm uygulanmaz.

Madde 39

Acil hallerde, iade isteyen tarafın yetkili makamları istenen kişinin geçici tutuklanmasını isteyebilirler. İstenilen tarafın yetkili makamları bu talep hakkında kendi mevzuatına göre karar verecektir.

Geçici tutuklama isteminde, 36. maddenin 1 veya 2. paragrafında bahsolunan belgelerin mevcudiyeti zikredilecek ve iade talebinde bulunulmasının amaçlandığı belirtilecektir. İsteme, ayrıca, hangi suçlar için iade istenileceği, suçun ne zaman ve nerede ve nasıl işlendiği ve olanaklar ölçüsünde iadesi istenen kişinin eşkali açıklanacaktır.

Geçici tutuklama istemi, istenilen tarafın yetkili makamlarına, gerek diplomatik kanaldan, gerek posta veya telgraf veya Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı (INTERPOL) aracılığıyla veya yazıya dönüştürülebilir ve istenilen tarafça kabul edilecek herhangi bir şekilde iletebilir.

İsteyen makam gecikmeksizin istemin sonucundan haberdar edilecektir.

İstenilen tarafa, geçici tutuklamayı takip eden 45 gün içinde iade talebi ve 36. maddede belirtilen belgeler iletilmez ise, geçici tutuklamaya son verilebilir. Bu süre, hiç bir ahvalde tutuklama tarihinden itibaren 60 günü geçmeyecektir. Geçici serbest bırakma olanağı her vakit mümkündür, ancak istenilen Taraf iadesi istenen kişinin kaçmasını önlemek için tüm tedbirleri alacaktır.

Serbest bırakma, iade talebinin sonradan alınması halinde yeniden tutuklamaya ve iadeye engel oluşturmaz.

Madde 40

Ertelemeli veya Şartlı Teslim

1) İstenilen Taraf, iade talebi hakkında kararını verdikten sonra, talep edilen kişinin, iade talebine konu teşkil eden fiil dışında bir suç dolayısıyla kovuşturulabilmesi veya hükümlü bulunduğu cezayı kendi ülkesinde çekmesi için teslimini erteleyebilir.

2) İstenilen Taraf, teslimin tehir edilmesi yerine istenilen şahsı isteyen Tarafa muvakkaten teslim edebilir. Muvakkaten iade olunan kişi, gönderilmesine esas teşkil eden usul işleminin ikmalini müteakip ve en geç muvakkaten iade tarihinden itibaren üç ayı geçmeyecek bir süre içinde derhal geri gönderilecektir.

Madde 41

Aynı kişinin iadesi birçok Devlet tarafından istenildiği takdirde, hangi talebin is'af olunacağına istenilen Devlet karar verecektir.

Madde 42

Hususilik Kuralı ve Üçüncü Devlete İade

1) İstenilen Tarafın muvafakati bulunmaksızın, iade edilen kişi iadedden evvel işlenen ve iadeye esas olandan başka bir suç dolayısıyla kovuşturulamayacağı ve hakkında bir cezanın infazına geçilemeyeceği gibi teslim tarihinden önceki suçlar sebebiyle üçüncü bir Devlete de teslim edilemez.

2) Aşağıdaki hallerde muvafakata gerek yoktur:

a- İade edilen kişi, usul işleminin sonuçlanması veya mahkumiyetine karar verilmesi halinde, cezanın yerine getirilmesinden itibaren bir ay içinde iade edildiği akit Devlet ülkesini terk etmemiş ise,

İade edilen kişinin kendi iradesi dışında sebeplerle isteyen Tarafın ülkesini terketme imkansızlığı içinde olduğu müddet, bu sürenin kapsamı dışındadır.

b- İade edilen kişi isteyen Taraf ülkesini terk ettikten sonra kendi ihtiyarıyla bu ülkeye dönmüş ise.

Madde 43

Talebe İlişkin Kararlar

1) İstenilen Taraf, iade konusundaki kararından isteyen tarafa bilgi verecektir.

2) İadenin tamamen veya kısmen reddedilmesi halinde, red sebepleri isteyen Tarafa iletilecektir.

3) İadenin kabul edilmesi halinde, istenilen Taraf iadenin yapılacağı yeri ve tarihini isteyen Tarafa bildirecektir. İsteyen Taraf, iade için tespit olunan günü takip eden otuz gün zarfında teslim almadığı takdirde iadesine karar verilen kişi serbest bırakılacaktır.

Madde 44

İade edilen kişi firar etmiş ve istenilen Taraf ülkesine dönmüş ise, isteyen Tarafın yeni bir iade talebi dolayısıyla, işbu Anlaşmanın 36. maddesinde öngörülen belgelerin diğer Tarafa iletilmesine gerek bulunmayacaktır.

Madde 45

Transit

1) Akit Taraflardan her biri diğer Tarafın talebi üzerine, bu Tarafça diğer bir Devlete iade edilen kişilerin kendi ülkesinde transit olarak geçişine izin verecektir. Akit Taraflar, İşbu Anlaşma hükümlerine göre iade zorunluluğu bulunmadığı takdirde bu izni vermeye mecbur değildirler.

2) Akit Tarafların yetkili makamları her olayda, transit geçişin şekli, güzergâhı ve diğer şartları konusunda mutabakat sağlayacaklardır.

Madde 46

Mahkeme Sonuçlarından Bilgi Verme

Akit Taraflar, iade edilen kişiler hakkında tevessül olunan ceza kovuşturmaları sonucunu karşılıklı olarak bildireceklerdir. Bundan başka talep üzerine, kesinleşmiş karar örneğini de birbirlerine iletceklerdir.

Madde 47

İade ve muvakkat tutuklama prosedürü sadece istenilen Taraf kanununa tabi olacaktır.

Madde 48

İade talebinde tevdi olunacak belgelere, istenilen Taraf dilinde, Fransızca veya İngilizce, aslına uygun olduğu tasdik edilmiş tercümelemleri de eklenecektir.

BÖLÜM 3

**CEZALARININ VATANDAŞI OLDUKLARI DEVLETTE
İNFAZI AMACIYLA HÜKÜMLÜLERİN NAKLİ**

Madde 49

1) Diğer Akit Taraf ülkesinde kesinleşmiş bir mahkeme kararıyla hürriyeti bağlayıcı bir cezaya hükümlülüklerine karar verilen Akit Taraflardan her birisinin vatandaşları, müşterek mutabakat üzerine ve işbu Anlaşmada öngörülen şartlar dairesinde, cezalarının yerine getirilmesi için vatandaşı buldukları Akit Taraf ülkesine nakil edileceklerdir.

2) Cezanın infazı amacıyla hükümlünün nakli, mahkemesince mahkumiyet kararı itihaz olunan Akit Tarafın (hüküm Devleti) talebi üzerine, diğer Akit Taraf (infaz Devleti) hükümlüyü kabul edeceğini beyan etmiş ise yapılacaktır.

Madde 50

49. maddede öngörülen prosedürün başlatılması amacıyla, hükümlü, temsilcisi veya ailesi mensupları Akit Taraflardan birinin yetkili makamlarına müracaat edebilirler. Hüküm Devletinin yetkili makamları, böyle bir müracaatta bulunabileceği konusunda hükümlüye bilgi vereceklerdir.

Madde 51

Hükümlünün nakli ancak, mahkumiyetine neden olan fiil infaz Devletinin ceza mevzuatı açısından da bir suç teşkil etmesi halinde yapılacaktır.

Madde 52

1) Hükümlünün infaz Devletine nakli ancak rızasıyla yapılabilir.
2) Hükümlü rızasını geçerli olarak beyan edecek durumda bulunmamakta ise, kanuni temsilcisinin muvafakati alınacaktır.

Madde 53

İnfaz Devleti, hükümlünün naklini kabul edip etmediğini en kısa süre içerisinde hüküm Devletine bildirecektir.

Madde 54

1) Akit Taraflar nakil üzerinde mutabık kaldıkları takdirde, infaz Devletinin yetkili makamı, kararda yer alan cezanın niteliği ve süresi ile bağlı olacaktır.

2) Cezanın niteliği veya süresi infaz Devletinin mevzuatı ile bağdaşmamakta veya bu Devletin mevzuatı gerektirmekte ise, infaz Devletinin yetkili makamı bu cezayı, aynı nitelikteki suçlar için kendi mevzuatında öngörülen cezaya dönüştürebilecektir. Bu ceza, mümkün olduğu ölçüde, niteliği itibarıyla kararda verilen cezaya uygun olacaktır. Dönüştürülen ceza, niteliği ve süresi yönünden hüküm Devletinde verilen cezadan ağır olamayacağı gibi infaz Devleti mevzuatında aynı nitelikte bir suç için öngörülen azami miktarı da geçmeyecektir.

3) İnfaz Devletinin yetkili makamı, olayların sübutu ile bağlı kalacak ve hürriyeti bağlayıcı bir ceza yerine başka nitelikte bir ceza ikame edemeyecektir.

Madde 55

İnfaz Devletinin muvafakat etmesi halinde, Akit Tarafların yetkili makamları mümkün olan en kısa süre içinde hükümlünün naklinin yerini, tarihini ve şartlarını tespit edeceklerdir.

Hükümlünün nakli hüküm Devletinin ülkesinde gerçekleştirilecektir.

Madde 56

1) Şartla tahliye dahil cezanın infazı, infaz Devleti mevzuatına tabi olacaktır.
2) Genel af hüküm Devleti veya infaz Devleti mevzuatına göre uygulanacaktır.
3) Özel af infaz Devletinin mevzuatına göre uygulanacaktır.
4) İnfaz Devletine nakil olunan hükümlü hakkında itihaz edilen mahkumiyet kararının yeniden tetkiki için yapılacak herhangi bir başvuruda yalnızca hüküm Devleti mahkemesi karar verme yetkisini haiz olacaktır.

Madde 57

1) Akit Taraflar infazı etkileyebilecek tüm durumlardan ve özellikle genel af, özel af ve kararın yeniden tetkikine dair her başvurunun sonuçları ile ilgili olarak birbirlerine karşılıklı bilgi vereceklerdir.

2) İnfaz Devleti, cezanın yerine getirilmesi tamamlandığında Hüküm Devletine bilgi verecektir.

Madde 58

Hükümlünün infaz Devletine teslimi, mümkün olduğu ölçüde 55. maddede öngörülen usule uygun şekilde yapılacaktır.

Madde 59

1) Hükümlünün nakline dair talep yazılı olarak yapılacaktır.
2) Talebe aşağıdaki belgeler eklenecektir.
a- Kesinleştiğine dair meşruhatı havi kararın onaylanmış örneği,
b- Uygulanan kanun hükümlerinin metni,
c- Mümkün olduğu ölçüde, hükümlünün kimliği, vatandaşlığı, oturduğu yer veya ikametgahına ilişkin ayrıntılı bilgiler,
d- Hükümlünün cezasının hüküm Devletinde infaz edilen kısmını belirleyen belgeler,

- e- Hükümlünün muvafakatını havi tutanak,
- f- Talebin incelenmesi için önem arz edebilecek diğer tüm belgeler.

Madde 60

İnfaz Devleti, kendisine sağlanan bilgi ve belgelerin yetersiz olduğu kanaatinde ise, tamamlayıcı malumat isteyebilir ve bu malumatın gönderilmesi için, geçerli talep üzerine uzatılması mümkün olmak kaydıyla, bir süre tespit edebilir. Tamamlayıcı malumatın gönderilmemesi halinde infaz Devleti, kendisine sağlanmış bulunan bilgi ve belgeleri esas alarak kararını verecektir.

Madde 61

Nakil talepleri ile ekindeki belgeler resmi tasdik işleminden muaf olacak ve infaz Devleti dilinde, Fransızca veya İngilizce tercümeleriyle gönderilecektir.

Madde 62

Hükümlünün nakli ile ilgili olarak, münhasıran Hüküm Devleti ülkesinde yapılanlar dışındaki masraflar infaz Devleti tarafından karşılanacaktır.

BÖLÜM 4

CEZAI KONULARLA İLGİLİ MUHTELİF HÜKÜMLER

Madde 63

Akit Taraflar, diğer Taraf ülkesinde suç işlemiş bulunan vatandaşları hakkında, diğer Akit Tarafın talebi üzerine, kendi mevzuatları hükümlerine uygun olarak kovuşturma yapmayı taahhüt ederler.

Madde 64

1) 63. maddede öngörülen cezai kovuşturmaya tevessül edilebilmesi için, Akit Tarafların birbirlerine gönderecekleri yazılı talepler aşağıdaki hususları ihtiva edecektir:

- a- İsteyen makamın adı,
- b- İşleniş tarihi ve yeri de muhtevi talebe konu teşkil eden suçla ilgili belgeler,
- c- Sanığın kimliği, vatandaşlığı ve mümkün olduğu ölçüde ikamet ettiği veya oturduğu yer hakkında malumat.

2) Talepnameye aşağıdaki belgeler eklenecektir.

- a- İsteyen Taraf dilinde düzenlenmiş soruşturma evrakı veya aslına uygun olduğu onaylanmış örnekleri,
- b- Ceza kovuşturması sırasında delil teşkil edebilecek tüm eşyalar ve belgeler (bu konuda işbu Anlaşmanın 66. maddesi hükümleri uygulanacaktır),
- c- Suçun işlendiği yerde yürürlükte olan mevzuata göre uygulanması gereken kanun hükümleri metinleri,
- d- Gerekli ve mümkün olduğu takdirde, sanığın fotoğrafı ve parmak izleri.

3) Talepte bulunulan Akit Taraf kovuşturma sonucundan diğer Tarafa bilgi verecek ve kesinleşen kararın bir örneğini gönderecektir.

Madde 65

1) Diğer Tarafın ülkesinde tutuklu bulunan kişilerin tanık sıfatıyla dinlenilmeleri gerekiyorsa, istenilen Taraf bu kişilerin, tutukluluk hallerinin devamı ve dinlendikten sonra en kısa süre içinde geri gönderilmeleri şartıyla, isteyen Taraf ülkesine gönderilmelerine muvafakat edebilir.

2) Üçüncü bir Devlet ülkesinde tutuklu olan kişilerin tanık sıfatıyla dinlenmeleri gerektiği takdirde, Akit Taraflar, bu kişilerin kendi ülkelerinden transit geçişlerine izin vereceklerdir.

3) Yukarıda 1 ve 2. paragraflarda öngörülen hususlarda, işbu Anlaşmanın 28. maddesi hükümleri mümkün olduğu ölçüde uygulanacaktır.

Madde 66

1) Suçun işlenişine ilişkin olanlar ile ceza kovuşturması sırasında delil teşkil edebilecek diğer tüm eşyalar, isteyen Tarafa söz konusu kişinin ölümü veya başka sebeplerle iadesi gerçekleştirilemese dahi, teslim edilecektir.

2) İstenilen Taraf, başka bir ceza kovuşturması için gerekli görülmesi halinde söz konusu eşyanın teslimini geçici olarak erteleyebilir.

3) Teslim edilecek eşyalar üzerindeki üçüncü kişilerin hakları saklıdır. Ceza kovuşturmasının sonuçlanmasını takiben bu eşyalar, ilgililere teslim edilmek üzere gönderen Tarafa iade olunacaktır.

Madde 67

Suçluların iadesi ve eşyaların teslimi ile ilgili olarak, münhasıran istenilen Taraf ülkesinde yapılanlar dışındaki masraflar isteyen Tarafa karşılanacaktır.

Madde 68

1) Akit Taraflar, diğer Taraf vatandaşları hakkında itihaz olunan ve kesinleşen mahkumiyet kararları ile ilgili bilgileri, yılda en az bir defa olmak üzere birbirlerine iletceklerdir.

2) Akit Taraflar talep üzerine, daha önce istenilen Taraf ülkesinde bir mahkumiyet kararına konu teşkil eden ve isteyen Taraf ülkesinde bir kovuşturmaya tabi tutulan kişiler hakkındaki adli sicil kayıtlarına ilişkin malumatı, birbirlerine iletceklerdir.

3) Yukarıda 1 ve 2. paragraflarda öngörülen hallerde Akit Taraflar, mümkün olduğu ölçüde mahkum edilen kişilerin parmak izlerini de birbirlerine göndereceklerdir.

KISIM IV
NİHAİ HÜKÜMLER

Madde 69

İşbu Anlaşma hükümlerine ilişkin herhangi bir değişiklik her iki Akit Tarafın onayına tabi olacaktır.

Madde 70

İşbu Anlaşmanın uygulanmasından doğabilecek her türlü sorun diplomatik yoldan çözümlenecektir.

Madde 71

İşbu Anlaşma onaylanacak ve onay belgeleri diplomatik yoldan teati edilecektir.

İşbu Anlaşma, onay belgelerinin teatisinden 30 gün sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 72

İşbu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalacaktır. Bununla birlikte, Akit Taraflardan her biri herhangi bir tarihte diğer Akit Tarafa bildirmek kaydıyla Anlaşmayı feshedebilir.

Fesih, diğer Devletin böyle bir bildirim almasından 6 ay sonra geçerlik kazanacaktır.

İşbu hükümlerin kanıt olarak, Akit Tarafların yetkili temsilcileri, Anlaşmayı imzalamış ve mühürlerini tatbik etmişlerdir.

İşbu Anlaşma Ankara'da 6 Haziran 2008 tarihinde Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinden 3'er nüsha ve her biri esas metin olarak düzenlenmiştir. Metinlerin farklı yorumlanması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
Adına

Fahri KASIRGA
Müsteşar
Adalet Bakanlığı

UMMAN SULTANLIĞI
Adına

Mohammed Nasser AL-KHASIBI
Genel Sekreter
Ulusal Ekonomi Bakan

[Andlaşmanın yabancı dil metinlerini görmek için tıklayınız](#)